

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Financieel evenwicht 2026-2029

Collegedatum: 1 april 2025

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Akkoord te gaan met de "Notitie financieel evenwicht 2026-2029", waarmee de raad de kaders schept voor het oplossen van het structurele begrotingstekort.

Aanleiding

De Begroting 2025 laat in het meerjarenperspectief een structureel tekort zien vanaf 2026. Met een motie heeft de gemeenteraad bij de Begroting 2025 het college opgeroepen om bij de Perspectiefnota 2025 een concreet voorstel uit te werken met nieuwe inkomstenbronnen en kostenbesparingen, buiten de OZB. Daarbij is ook aangegeven het proces met de ambtelijke organisatie en raad te doorlopen. Met deze stap in het proces geeft de raad richting aan een evenwichtige balans in het nog op te stellen pakket aan maatregelen. Hiermee stelt de raad het college beter in staat een voorstel uit te werken in de Perspectiefnota om, met de kennis van de meicirculaire, tot een sluitende begroting te komen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
7-nov-2024	6239 Programmabegroting 2025

Gewenst resultaat

Door het innemen van standpunten bepalen we de route en omvang van de financiële opgave. Daarmee kan vervolgens het gesprek gevoerd worden over de prioritering van de mogelijke bezuinigingen.

Argumenten

1.1 Met het financieel afwegingskader kan het college een evenwichtig pakket aan maatregelen uitwerken in het voorstel van de Perspectiefnota.

In eerste instantie ziet deze notitie erop toe om de hoogte van het begrotingstekort met de kennis van nu te bepalen, wetende dat een begroting van een gemeente dynamisch is door zowel ontwikkelingen aan de kostenkant op het gebied van onder andere de jeugdzorg, WMO en bijstandsontwikkeling. Maar zeker ook aan de inkomstenkant, waar we voor het grootste gedeelte afhankelijk zijn van de bijdrage van het Rijk. Het financieel kader geeft ook richting aan de wijze waarop het pakket aan maatregelen samengesteld wordt.

1.2 Met het prioriteringskader kan het college de maatregelen wegen en prioriteren. Waarop je wel en waarop je niet wilt bezuinigen is primair een politieke keuze. Deze keuzes baseren we zo veel mogelijk op de aanwezige strategische documenten, waarin heldere uitgangspunten voor de koers van de gemeente Wijchen zijn vastgelegd.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Er blijft onzekerheid bestaan over de hoogte van de algemene uitkering.

De mate waarin bezuinigd moet worden is sterk afhankelijk van de fluctuaties die de algemene uitkering laat zien. Gezien de druk, die niet alleen vanuit gemeenten is ontstaan op de korting van 2,4 miljard vanaf 2026, is het nog steeds de vraag of het Rijk alsnog komt met compensatie. De notitie en de planning ziet erop toe dat we de uitkomsten van de meicirculaire kunnen betrekken in het voorstel van het pakket aan maatregelen in de Perspectiefnota. De raad kan hier over debatteren tijdens de behandeling van de Perspectiefnota en richting geven aan de uitwerking in de Begroting 2026. Het college neemt dit en de uitkomsten van de Septembercirculaire mee in voorstel van de Begroting 2026, die in november voorligt bij uw raad.

1.2 Het is niet gebruikelijk om een dergelijke kaderstellende nota voorafgaand aan de Perspectiefnota door de gemeenteraad vast te laten stellen.

We hebben te maken met een uitzonderlijke situatie gelet op de financiële opgave waarmee wij (en andere gemeenten) te maken hebben. Het college heeft daarom met de auditcommissie gesproken en ziet deze nota als de meest effectieve manier om kaders aan het college mee te geven. Het college zal deze kaders gebruiken voor het uitwerken van maatregelen die worden verwerkt in haar voorstel over de perspectiefnota. De raad blijft uiteraard vrij om het voorstel bij de Perspectiefnota afzonderlijk te beoordelen en desgewenst bij te sturen.

Financiële gevolgen

In de notitie schetsen we ontwikkelingen ten opzichte van de vastgestelde meerjarenbegroting. Mede door het innemen van standpunten bepalen we de omvang van de huidige financiële opgave. Met de kennis van nu, wetende dat de meicirculaire nog een behoorlijke impact kan hebben op deze opgave, bedraagt de opgave tussen de € 2 miljoen en € 3 miljoen in de komende vier jaar.

Communicatie

Op het moment dat het pakket aan maatregelen is uitgewerkt, dan wordt er zo nodig zorgvuldig gecommuniceerd met de betreffende stakeholders.

Inwonersparticipatie

Het strategisch kompas, waarin een groot participatieproces is doorlopen, dient als leidraad voor de bezuinigingskeuzes. In het vervolgproces werken we de door de raad gemaakte bezuinigingskeuzes waar mogelijk in samenwerking/ participatie met inwoners verder uit.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na het verwerken van de meicirculaire kan het college aan de hand van deze notitie een evenwichtig pakket aan maatregelen samenstellen, om te komen tot een structureel sluitende begroting. Deze uitwerking legt het college voor in de Perspectiefnota aan uw raad. De gemeenteraad debatteert hierover op 3 juli. De gemeenteraad kan daarbij

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/271060

richting geven aan de uitwerking in de Begroting 2026, wanneer de besluiten genomen moeten worden om tot een structureel sluitende begroting te komen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.